

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														

LADDERPUZZEL 123

De goede oplossing van deze doorlopende kruiswoordpuzzel levert u weer 4 punten op. Inzendingen worden ingewacht vóór dinsdag 23 september a.s. bij mej. Hartsuiker, redactie VDH-tje.

Horizontaal:

- aard — kruthartige hond.
- broedvat — reisoort — huisdier — muzieksoort.
- opera — pl. in Friesland — sluiten, be-
ginnen.
- voelzucht — boom — deel van een schip
— muzieksoort.
- stoomschip (ark.) — eenjarig dier — mu-
ziekwerk — akelig.
- vat — projectiel — dier — hoofdstad van
het oude Egypte.
- borgtocht op een wissel — landtong —
land in Europa — voorzetsel.
- Rom. keizer — dun — schrijven — deel
van het lichaam.
- titel (ark.) — brandstof — keelamandel.
- druk — onslag — Eng. titel — pers vnv.
- bedorven — wig — bloem — rustig.
- dier — laatste — koude tekermij — vreemde
munten.
- meisjesnaam — bouwval — niet groot —
baan voor balspel.
- schending — durf — haatlijkheid.
- modder — wapenopslag — meisjesnaam.

Verticaal:

- windas — noot.
- groot — verkopen — reeds.
- uit gevaar bevrijden — scheidsrechter —
muzieksoort.
- voertuig — voorzetsel — vaarboom — ste-
nen fles.
- oortog — vis — dun — meisjesnaam.
- spelspeel — woorschrift — visnet — ge-
wicht.
- kunstwerk — godheid — vaartuig — bad-
plaats.
- evenredigheid — vette vloeistof — dieren-
woning — herkauwer.
- onderdeel van een motorvoertuig — klink-
nagelgje — haasten.
- waterstand — vernakelijk — plant.
- cirkelvormig — stift — jongensnaam —
de oudere — stad in Italië.
- sleekwapen — dierengeluid voorbrengen —
namelijc.
- stad in Japan — eenmaal — hekwerk.
- oude maat — deel van Azië — eskimout —
dans.
- gezond maken — vangwerktuig — bijb. ft-
suur.

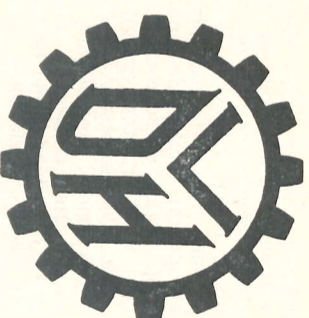
CORRESPONDENTIE

Zo langzamerhand begin ik ergens het ge-
voel te krijgen, dat ik me met deze rubriek
in de nesten heb gestoken. En zegt U i-
niet: „Steeke je zelf dan niet in een nest!”
Ach, U weet niet hoe het is. Eenmaal nes-
tensteller er niet meer van los. Eenmaal nes-
tensteller altijd nestensteller. Dat gevoel,
waar ik het niet over had, bekruipt me sterk
toen van de week bleek, dat de redactie ook
al besloten met moeillike brieven aan mij door-
te sturen met het nonnalante verzoek:
„Dicht er even in antwoordje op”. En onder
het motto „Wien's brood men eet”, diens
woord men sprekt!” doe ik dat dan maar.

Heer Strikwerda, afd. 1303: U schrijft, dat
U met grote verbasning in het VDH-tje van
30.8.1958 las, dat de heer G. Kok reeds 12½
jaar meeloopt. Gaarne zou u willen weten
niet wie en waarheen? Het spijt me meer,
dan ik U schrijven kan, maar ik kon het niet
aan de weet komen heer S. het is geheim!
Als doekje voor het bloeden kan ik U wel
zeggen. Waarin? In het gareel! En mogelijk
— maar dat weet ik dus niet zeker —
loopt hij in dat gareel met U en mij en met velen
van ons naar de A.O.W. Vandaar ook het
nieuw, Nederlands gezegde: „Loop naar de
A.O.W.”.

Heer O. te F.: Ik zie niet in, waarom er
bezwaar tegen bestaat, dat wij sinds een week
op al onze gebouwen een groot bord met „Van
der Heem N.V.” hebben hangen. „Goede wijn
behoeft geen krans” zegt u. Akkoord. Maar in
de eerste plaats zou ik niet graag stellen, dat
iedere fles zonder krans goede wijn bevat en
bovendien zal het wel weer ergens voorzeker
van staan.

Nr. 565

het V.D.H.-tje

PERSONEELSORGAAN van VAN DER HEEM N.V. DEN HAAG
Verkoopkantoor VAN DER HEEM N.V. en Eerste Nederlandse Autorijwielafabriek N.V.
Redacteur: C. Schrevel.
Redactie Adviescommissie: dr. Joh. H. Schuurer (voorzitter), C. A. M. Kroon,
L. F. Lantier, drs C. A. A. van Lutterveld en ing. J. Roorda.

13 september 1958

„MANNEN
IN ROK”

*Niet alleen deze film, maar ook
een prachtige kleurenfilm, Polk-
lore in West-Europa, vertonen
wij op 19 september a.s. Kaarten
hiervoor kunt u woensdag 17 sep-
tember afdalen in beide kantines
gedurende de twee pauzes.*

DOE HET ZELF met de Heemmaster,

ons nieuwe produkt

Zo heet de tentoonstelling op de Jaarbeurs te Utrecht, waar industrie en
handel de speciaal voor knutselaars en amateurs ontwikkelde materialen,
gereedschappen en hulpwerktuigen onder de aandacht brengen. Ook een Van
der Heem produkt heeft de grote belangstelling van de bezoekers en wel de
„Heemmaster” gereedschapsuitrusting, een nieuw produkt, dat op deze ten-
toonstelling voor het eerst wordt gedemonstreerd.

Men was van mening dat in deze
tijd, waarin vele technische vindingen
het licht zien, ook op het gebied van
gereedschappen en het gebruik daar-
van moest worden gedacht aan de
amateurs en knutselaars. Zij moeten
niet langer verstoken blijven van de
handige en aan de tijd aangepaste ge-
reedschappen. Jarenlange onderzoekin-
gen hebben als resultaat dat de Heem-
master op de markt is gekomen; door
zijn kracht, vorm en kwaliteit uiter-
mate geschikt voor hen, die zelf iets
willen maken, knutselen of repareren.
Het gebruik van deze machine in
combinatie met de vele hulpstukken
maakt het mogelijk allerlei materialen
te boren, slijpen, polijsten, schuren of
poetsen.

U kunt met de Heemmaster nu al
die werkjes zelf doen, die u vroeger
moest laten doen en die u zoveel geld
kosten.
Wilt u wat technische gegevens?

De boormachine, het belangrijkste
deel van deze uitrusting, heeft een
boorcapaciteit in staal tot 6 mm dia-
meter; een verbruik van 225 watt bij
vollast; een toerental onbelast van
2200 omw/min.; netspanning 127 of
220 volt, gelijk- en wisselspanning;
nettogewicht 1,7 kg.

Spraalboren: Bij deze uitrusting
zijn 3 metaalboren van een hoogwaar-
dige straalleggering gevoegd, die geschikt
zijn voor het boren in hout en metaal.
Diameters 2, 4 en 6 mm. Tussenmaten
kunnen eveneens worden gebruikt.

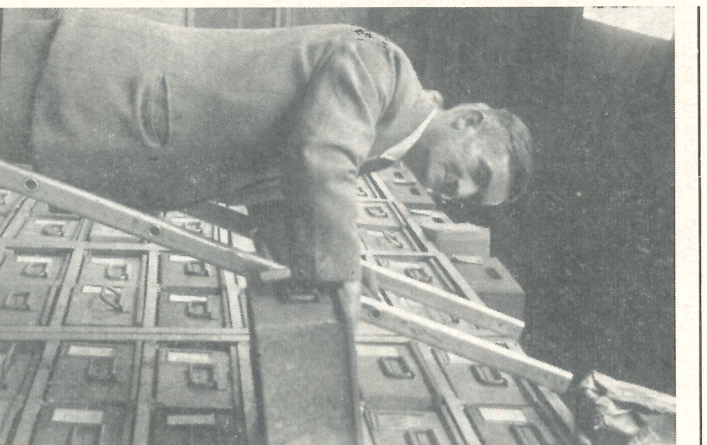
Schroboor: Met de ¼ schroboor
(pl.m. 6½ mm) kunnen in platen hout
en boord gaten en figuren worden „ge-
zaagd”. Op ieder willekeurig punt in
het werkstuk kan worden begonnen,
aangezien de schroboor voorzien is
van een boortpunt.

Boormachineblok: De boor-
machine kan hierin op eenvoudige
wijze stevig worden vastgezet, zodat

Ons nieuwe produkt, de Heemmaster, heeft op de Jaarbeurstoneentoonstelling
veel belangstelling getrokken.

(Vervolg pag. 4 kolom 3)

*De heer J. Steijger, Huistvestingsmagaz-
zijn, zal donderdag 18 september a.s. de
rol vervullen van jubilaris. Ook hij is
dan 12½ jaar in ons bedrijf werkzaam.
Van harte gefeliciteerd.*

Hartelijk dank!

Hiermede dank ik directe, chefs, bazen en
collega's voor de prachtige cadeaus en de gro-
te belangstelling ter gelegenheid van mijn
12½-jarig jubileum.

G. Kok,
Ink. Goederencontrole.

Voor de prachtige cadeaus en de vele bliken
van belangstelling bij mijn huwelijks dank ik
directe, chef, bazen en collega's hartelijk.

H. W. Onwendijk,
Transformatoren-
fabriecage.

Wat hebben
wij gelachen!

Dat is meestal de laatste zin van
een sappig opgedist vakantieverhaal.
En uw kennissen, die het aanhoorden,
lachen mee.

Als u die leuke belevens opschrift
en inzendt aan de redactie van het
VDH-tje, beginnen zij ook te lachen
en als u dan nog een prijs wilt met
uw verhaal en wij gaan het publiceren,
dan lacht heel Van der Heem!

Tot 20 september kunt u nog mee-
doen aan deze lachwekkende wedstrijd.
Alle bijzonderheden staan in het VDH-
tje van 23.8.1958. De redactie zal u
graag nog een exemplaar verstrekken.

Verlaging
benzineprijs

Met ingang van maandag 8 septem-
ber 1958 is de prijs van gemengde
Solexbrandstof verlaagd tot 51 cent
per liter.
De reductie bij afname van 5 liter
ineens is thans echter vervallen.

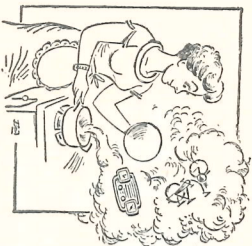
Spreekuur O.R. Maanweg

16 SEPTEMBER 1958.

1e pauze: de heren Reimerink — Zeegers.

2e pauze:

mej. Van Bitterswijk — de heer
Van der Plas.

MECHANISCHE AFDELING T.C.

(TELECOMMUNICATIE)

UIT DE VDH-KEUKEN

DOOR
M. C. OVERDUIN

Waarachtiglijk zegt deze benaming velen van u niets. Had er echter boven gestaan „De kelder van de Telco“ dan had u geweten welke afdeling er nu aan de beurt is, om in de krant te komen. Ik geef toe dat bovenstaande titel een beetje misleidend is. U zoudt kunnen denken dat u met een stel robots te maken hebt, die in de „kelder“ van het Telco-gebouw bij voorbeeld door middel van signalen, elektrisch en mechanisch worden bewogen. Misschien brengt het woord „kelder“ gedachtenassociaties mee over de een of andere donkere ruimte, waar moderne mechanische alchimisten een geheim brouwsel maken, waarmee hun meesters de steen der wijzen hopen te vinden.

Nee, die naam Mechanische Afdeling T.C. heeft ons op een heel verkeerd spoor gebracht. In die zogenaamde Telco-kelder werken doodgevone jongens, die niet elkaar een goed produkt trachten te maken, onder omstandigheden, die wel enigszins verschillen met die van de bovengrondse afdelingen.

Nu zoudt u kunnen denken dat er bij Van der Heem ook „ondergrondse“ activiteiten worden ontwikkeld. En dat is ook wel zo, maar daarvan behoeft u niet te schrikken! Want weet u, dat het 's winters in die kelder heerlijk warm is en 's zomers daarentegen verademend koel? Bovendien zorgt de TL-verlichting voor een zee van licht en geeft dagelijks een kleine dosis nannak zonnestralen. Natuurlijk is het niet allemaal rozegeur en maneschijn, dat weet ik wel, maar over het algemeen werken we in die Telco-kelder met plezier. Kunt u ook zeggen, dat u met plezier werkt? Zo ja, dan is dat prettig voor u en uw huisgenoten, zo nee, dan is dat jammer voor u en uw collega's.

In de Mechanische Afdeling T.C. krijgt een aantal mensen nogal gewaardeerd werk te maken. Daarom zijn ze met zorg geselecteerd en moeten van metaalbewerking en de verwerking van kunststoffen wel het een en ander afweten. Zij moeten de juiste instelling hebben ten opzichte van de zware kwaliteits-eisen, die door onze vereisende afdelingen worden gesteld.

De hulpmiddelen, die deze werkers ter beschikking staan, zijn geen dure precisiemachines, maar wel zoveel mogelijk universeel, zodat er de meestmoelijk te verwezenlijken ontwerpen in redelijke tijd mee kunnen worden gemaakt. Onder deze hulpmiddelen verstaan wij niet alleen de normale handgereedschappen, die elke metaalbewerker altijd in kassie en lade bij zich heeft, maar ook de revolver-, draai- en schaarpanken, afkrantpers, excenterpers, carousselpers, lintzaag- en bandvijlmachine, halfautomatische lasmachines, puflasmachine, boormachine, enz. Deze machines staan door de gehele afdeling verspreid en zijn voor een gedeelte door een vaste man bezet, terwijl het overblijvende deel voor algemeen gebruik is.

De verscheidenheid van producten verlangt een indeling in de werkplaats van vijf groepen en wel een groep mechanale bewerking, een groep gereedschapmakers en fijnbankwerkers, een groep plaatwerkers en fijnbankwer-

kers, een groep lichtconstructiewerkers, waarbij inbegrepen de lasservij, en als laatste zelfstandige groep: de controle. Elk produkt vraagt zijn eigen werkmethode en om het zo goedkoop mogelijk te maken, wordt er dus zoveel mogelijk van de hulpmiddelen gebruik gemaakt. Massafabriecage komt hier niet voor, maar meer kleine series en enkelafbricage. Dit brengt de consequentie mee, dat juist door de kleine aantallen die in bewerking komen, er geen dure gereedschappen mogen worden gemaakt, maar moet worden volstaan met ongecompliceerde stempels en malen, die juist goed genoeg zijn om een bepaalde seriegrootheid te kunnen klaar maken.

Deze gereedschappen worden voor het grootste deel door de groep gereedschapmakers zelf ontworpen en voor 100% in eigen afdeling vervaardigd, gecontroleerd, gecoedeerd en klaar voor gebruik opgeborgen in het gereedschapmagazijn van de afdeling. Zodra nu de produkttekeningen met het materiaal op de afdeling verschijnen, wordt het materiaal gekend op het krasvrij zijn en op afmetingen, dan opgeborgen in een materiaalstelling, waar de baas van de betreffende groep de materialen met gereedschap kan uitnemen en met bijgevoegde tekening en eventueel bewerkingsplan afgeven aan de vrijgekomen man, die het produkt gaat maken.

Nu heeft elk produkt zijn eigen co-denummer en het is dus een kwestie van „onthouden en nalopen“ om het gereedschap terug te vinden op de afdeling af te krijgen. Maar als u weet, dat er gemiddeld 300 verschillende producten op de afdeling in aanmaak zijn, dan begrijpt u wel, dat het niet zo eenvoudig is als ik hierboven vertelde. Want niet alleen hebben wij zo'n groot aantal produktnummers in omloop, maar elk produkt wordt meestal in verschillende aantallen aangemaakt. Bovendien worden deze producten uit veel verschillende materialen gemaakt, die elk hun eigen verwerkingsmethode Zo maken wij chassis (Klein en groot) van: staalplaat, messing en alu-

minium. Asjes van: roestvrij staal, automatenstaal, hoog- en laaggelegeerd staal. Lagert van: aluminium, brons, roestvrij staal en hydraulium. Stel- en afstandringen van: aluminium, automatenstaal en messing. Halskardelschroeven en -bouten van: roestvrij staal en automatenstaal. Dit alles en nog veel meer zit in de zogenaamde professionele apparaten, waarin zich duizenden onderdelen van grote verscheidenheid bevinden. Al deze onderdelen moeten dus steeds in de gaten worden gehouden om op het juiste tijdstip aan de montagetafel te kunnen worden afgeleverd. Dit alleen vraagt al een uitgebreide administratie.

Maar wat moeilijker is, deze onderdelen moeten stuk voor stuk voldoen aan hoge eisen van nauwkeurigheid en afwerking. Wij kunnen hier niet meer spreken van „dunnen en strepen“, maar praten over tiende en/of honderdste millimeters, alsof deze nauwkeurigheid ons niets meer doet. Pas wanneer we aan tolerantievelen van 1 of 2 micron, dat is 1 of 2 duizendste millimeter, moeten gaan voldoen, dan knijpen wij nu nog even met de oogleden. maken ons „kwaad“ en „afksen het loch maar weer“. En dat zonder slijp- en hoornmachines, maar op de oude manier van: de man met liede voor zijn werk en voor zijn gereedschap. En dat gereedschap kan zijn een draaibank, freesmachine of schuurmaat en mikrometer, dat desnoede van oudere leeftijd mag zijn, maar de hoofdzaak is ten slotte de man, die dat gereedschap met zorg behandelt en onderhoud.

Zijn de produkten klaar, dan kunnen wij ze met zomaar wegsturen naar de montageafdelingen. Nee, eerst moeten zij geheel gecontroleerd worden op afmetingen, uiterlijk en het juiste aantal. Na goedkeuring gaan de reproducten naar de Nabewerking om te worden klaar gemaakt.

(Vervolg pag. 4 kolom 1)

De heer J. J. v. d. Berge, Radionontage, is voor velen een bekende figuur. Het zal hem dan ook bij zijn 12½-jarig jubileum op donderdag 18 september a.s. zeker niet aan belangstelling ontbreken. Ook onze gelukwensen!

Mare cijfers

Het Verbond voor veilig verkeer had indertijd aan een commissie opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar verkeersongevallen, die aan personeel van bedrijven waren overkomen.

Het bleek, dat er in deze categorie mensen in '57 niet minder dan 133.650 ongevallen met dodelijke afloop waren voorgekomen.

Bij de ongevallen, al of niet dodelijk, die de personeelsleden op onderweg van of naar huis overkwamen, gingen 2 miljoen arbeidsdagen verloren. De commissie ging ook de ongevallen na, die bij de Sociale verzekeringsbank waren geregistreerd. Daar bleek, dat de helft van de dodelijke ongevallen op straat plaatsvonden.

Al eens eerder hebben we in ons VDH-tje erop gewezen, dat al die narigheid niet alleen een gevolg is van tenel gemotoriseerde voertuigen, te snelle straten en te weinig uitwijtrijwitten, maar vooral van een verkeerde mentaliteit van vele weggebruikers. Die verkeerde mentaliteit blijft bovendien grotendeels nog het gevolg te zijn van onvoldoende kennis van de vastgestelde verkeersregels en van luiheid, zich die kennis eens werkelijk eigen te maken. In de laatste tijd is er een uitstekende en opvoedkundige cursus voor die verkeersregels georganiseerd onder leiding van de actieve en enthousiaste heer Van der Laan. Ook daarop heb ik eind vorig jaar op deze plaats al gewezen.

Toen vernamen we tevens, dat er enige honderdduizenden in ons vaderland die cursus volgden en dat hun aantal steeds toenam. Vooral de bedrijven leverden nu hun personeel grote aantallen cursisten. Gelukkig!

Wij gingen het ook doen. De inschrijving werd bij Van der Heem N.V. eveneens geopend. Met welk resultaat? Er namen nog geen 10% van onze mensen aan deel. En van dat kleine getal waren er al gauw enige tientallen, die onregelmatig en ten slotte helemaal niet meer de lesopgaven uitgewert inzonden.

Dat zijn ook echt mare cijfers, ons onaccarig! Nu gaan de cursisten binnenkort examen doen. Ik hoop van harte, dat ze allen ervan deemmen en dat de narigheid nog niet erger wordt doordat er van dat kleine getal nog weer een aantal geen examen doet.

Ik hoop, dat straks de tweede inschrijving andere cijfers geeft te zien.

Scheurer.

Dokter Van Werkum te midden van de groep geslaagden.

UITREIKING E.H.B.O.-DIPLOMA'S

Van de vele cursussen, die in onze bedrijven worden gegeven en gevolgd, is de E.H.B.O.-cursus er ook een, die zich steeds op een behoorlijke belangstelling mag verheugen. En ieder jaar vindt na afloop van de opleiding een examen plaats dat zijn bekroning vindt in de uitreiking van de diploma's. Zo waren dinsdag 26 augustus j.l. de geslaagden in de wachtkamer van onze Medische Dienst bijeengekomen om de diploma's in ontvangst te nemen.

Vooraf had dokter Van Werkum nog een terugblik gegeven over het verloop van de cursus. Hieruit bleek, dat van een enthousiaste groep van 26 cursisten er slechts 11 waren geslaagd. Wel een bewijs, dat aan het examen zeer zware eisen waren gesteld. Na de heer Reyndorp zijn dank te hebben gebracht voor zijn hulp als instructeur voor het praktisch gedeelte van de cursus, ging dokter Van Werkum over tot het uitreiken van de diploma's en de bijbehorende insignes.

De heer Scheurer, chef van de afdeling Personeelszaken, wees in een kort woord op het grote belang van de cursus voor het bedrijf en feliciteerde de geslaagden met het behaalde succes.

Ten slotte sprak ook de heer Reyndorp nog een opwekkend woord en wees daarbij in het bijzonder op de dienende taak van de E.H.B.O.-er.

Als blijk van waardering werd door de heer Oterdoom, namens de geslaagden, aan dokter Van Werkum en de heer Reyndorp een presentie aangeboden.

De geslaagden zijn: de dames N. Neudorfer en W. C. G. Pont alsmede de heren E. Dankeleman, C. W. Disseldorp, J. van Dijk, N. J. Hofland, J. B. Hoefnagel, J. J. Overvliet, H. B. Oterdoom, L. Roggeveen en J. H. G. Wierzer.

IN MEMORIAM

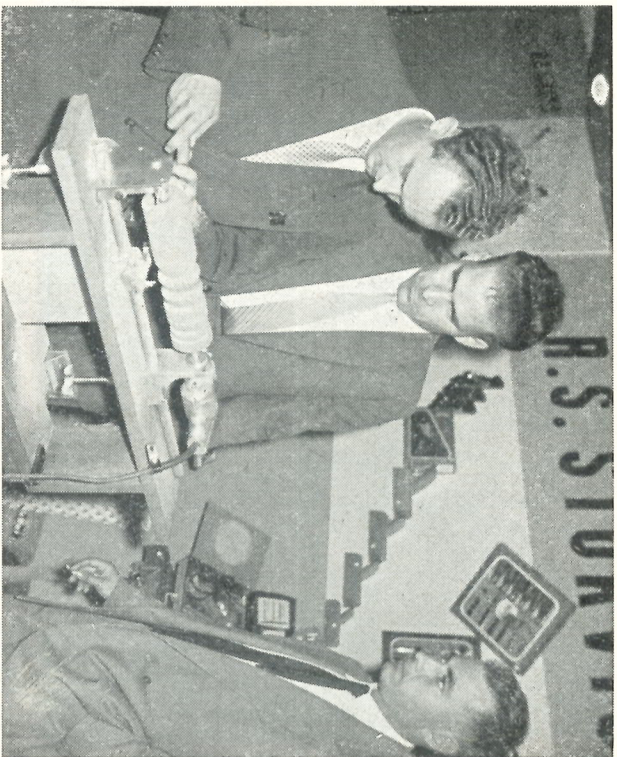
O kleine memobloc
Jij moet mij gaan vertellen,
Een droeve traan drupt uit
Mijn perforatiegaten

Na jaren samenspel
Smart mij dit weed verdwijnen,
Ik deed voor jou het grote werk,
Jij deed voor mij het kleine.

Té vaal: ben jij misbruikt
Als klad voor kattebelien,
En menige som ontsterde
Jouw gladdie blanke vellen.

Helas jij bent niet meer;
Jij gaat uit de circulatie.
Een droeve traan drupt uit
Mijn gladdie perforatie.

Voor eenwig jouw
Grote Memobloc.

Met de Heemmaster wordt gedemonstreerd.

VERVOLG VAN PAG. 2

daar een behandeling te ondergaan, die het produkt beter bestand maakt tegen atmosferische invloeden. Daarna komen de produkten nogmaals in de Mechanische Afdeling om daar gedeeltelijk te worden gemonteerd. Vervolgens gaan zij weer naar de Nabewerking voor de uiteindelijke afwerking. Ten slotte komen zij weer terug in de kelder, maar gaan dan naar de Inkomende Goederencontrole om te worden beoordeeld op uiterlijk.

U begrijpt wel, dat dit heen en weer gesjouw weer kans geeft op beschadigingen aan het gereed produkt. Om dit te voorkomen moet het van het begin af als het ware met fluwelen handschoenen worden aangepakt.

Donderdag 18 september zullen velen van de gelegenheid gebruik willen maken om de heer S. W. Holsma, Huishoudelijke Apparaten, ter gelegenheid van zijn 12½-jarig jubileum geluk te wensen. Proficiat!

(VERVOLG VAN PAG. 1)

Polijst pasta: De vilt en lappenschijf vóór het gebruik even langs de polijst-pasta halen.

Rubberschijf: Deze schijf, geplaatst op de boormachine, is niet zonder meer te gebruiken, maar dient als flexibele steun voor de lamswollenschijf en de schuurschijven.

Lamswollenschijf: Na het plaatsen van de rubberschijf op de boormachine kan de lamswollenschijf hierover heen worden geschoven. Deze schijf kan worden gebruikt voor het oprijven van fijn lakwerk en andere glanzende oppervlakken, zoals meubilair, radio- en televisiekasten, auto's enz.

Schuurschijven. Met de schuurschijven en met behulp van de flexibele rubberschijf kunnen onefien oppervlakken, door de boormachine enigszins scheef te houden, met een lichte druk glad worden geschuurd.

Uiteraard is men met de produktie sinds kort begonnen, maar de verwachting is dat u zich misschien in december van dit jaar reeds een Heemmaster kunt aanschaffen. De prijs?..... f 160.

Wij spraken ook nog over hulpstukken. Daarmee kunt u op eenvoudige wijze van de Heemmaster een draai-bank, zaag- of tafelboormachine maken. Deze hulpstukken zult u wat later dan december kunnen krijgen.

De bezoekers op de Jaarbeurs waren enthousiast. „Een Van der Heem boormachine? Oh, dan zal het wel goed wezen!”, „Leuk, dat Van der Heem daarmee komt!”, Deze opmerkingen hoorden wij steeds. In het demonstratiecentrum, waar vier verschillende categorieën zelfwerkzaamheid tegelijk werden gedemonstreerd, had men grote aandacht voor ons produkt. En wat nog een belangrijk punt is: het eerste Nederlandse produkt op dit gebied. Dus service bij de hand!

O.R.-Utrecht kwam bijeen

Donderdag 4 september vergaderde de Ondernemingsraad Utrecht.

Directie mededeling.

De voorzitter, ir P. G. Zaaijer, deelde mede dat er voor de specifieke Utrechtse produkten goede tot zeer goede vooruitzichten waren. Momenteel zijn op enkele punten de verwachtingen minder goed, maar op lange termijn gezien kunnen wij in het algemeen toch wel optimistisch zijn.

Rijwielstalling fabrieken Absterderdijk en Keulsekade.

Omtrent de rijwielstalling kwamen wensen naar voren voor een betere bescherming van de vervoermiddelen tegen weersinvloeden. Hier bleken zowel technische als financiële bezwaren een spoedige oplossing in de weg te staan, zodat men deze zaak te zijner tijd nader zal bekijken.

Rondvraag.

Nog enige vragen werden besproken betreffende de beschikbaarstelling van de nieuwe televisietoestellen voor het personeel en het aarbrengen van de gele onderscheidingssteken op de Solex. Wat dit laatste betreft werd gezegd dat ieder dit zo goed mogelijk voor zijn eigen bromfiets zal moeten verzorgen.

SICHTSEENING KOPENHAGEN EN NOG WAT

In dit stukje iets over Kopenhagen zelf.

Mijn eerste indruk: het opvallend grote aantal fietsers voor een buitenlandse stad. Bovendien ook het bekende verschipstelsel van de bromfietsen, met als meest rijdende bromfiets De Solex. Dat dit rijwiel in vele landen van Europa zo populair is, doet een Van der Heem'er toch wel goed.

Kopenhagen is een miljoenenstad met een inwonersaantal van 1 miljoen en in de voorsteden nog eens een 1/4 miljoen. Vijfentwintig procent van de Deense bevolking woont in deze hoofden residentiestad. Mede door de gunstige ligging aan een zijarm van de Søst heeft zij zich ontwikkeld tot een zeer belangrijke haven- en industriestad. De naam „koopmanshaven” is dan ook overduidelijk, zelfs voor iemand, die maar korte tijd in deze stad verblijft. De vele veerverbindingen, die nodig zijn omdat Denemarken uit vele eilanden bestaat, alsook de verbinding met Noorwegen en Zweden maken dat de haven bijzonder levendig is. Het is dan ook begrijpelijk dat net zoals in onze havens de toeristen in rondvaartboten langs de bezienwaardigheden worden gevaren.

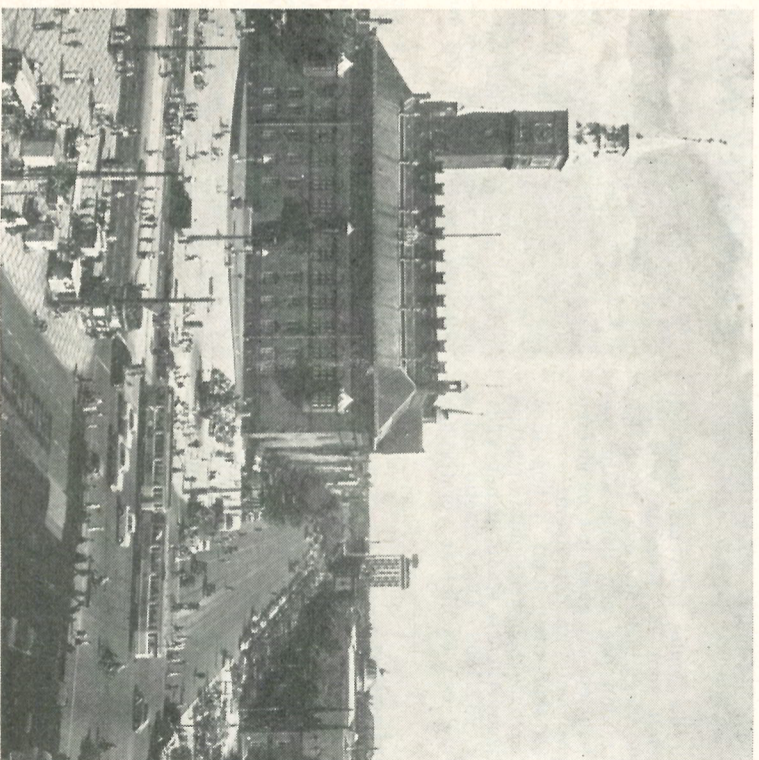
Een ervan is het bekende beeldje van de „Lille Havfrue” (Kleine zee-meermin) op een rotsblok in het water vlak bij de promenade langs de havenkade. Trouwens, vele prachtige beelden of beeldengroepen brengen in de stad de sprookjes van H. C. Andersen tot „leven”. Hans Christian Andersen is de bekende Deense sprookjesdichter, die geleerd heeft van 1805—1875. Hij kwam uit een gewoon arbeidersgezin, maar was zeer jong al een begaafd verteller. Al zijn sprookjes hebben feitelijk als achtergrond: ideeën voor volwassenen aan kinderen vertellen. In

dit genre heeft hij een wereldnaam verworven en zijn sprookjes zijn dan ook in alle Europese talen vertaald. Wie kent ook in Nederland niet bij voorbeeld het sprookje van Het lelijke eendje en De prinses op de erwt? Elke stad, die zich zelf respecteert heeft een plein: Amsterdams z'n Raambrandplein, Scherpeningen z'n Gevers Deynootplein en Kopenhagen zijn Raadhuispladsen (Stadhuisplein) om pieet met duiven en op toeristen loerende fotografieren. De eerste maken je op plezierige wijze en de laatste op onplezierige wijze het lopen op dit plein lastig.

In de vele bouwwerken die deze stad rijk is herkent men de renaissancestijl van de 15e en 16e eeuw.

Behalve de 109 meter hoge toren van het raadhuis hebben ook de vele luchtreclames indruk op mij gemaakt en niet te vergeten de op de hoek van een plm. 30 meter hoog huis aangebrachte thermometer. De graden en kwikkolom hebben een neoverlichting, zodat men van ver de temperatuur kan aflezen. Of deze thermometer echt is, of met de hand gelijk wordt gezet, is mij niet bekend.

Aan de top van deze thermometer heeft men een weerhuisje aangebracht, waaruit een „gouden” fiets te voorschijn komt: aan de kleding van de berijder is te zien, welk weer wordt verwacht.

Het nieuwe stadhuis van Kopenhagen.

In het centrum van de stad is het wereldberoemde, alleen in de zomer geopende ontspanningsoord TIVOLI gelegen. Tegen betaling van een klein bedrag kan men dit prachtig aangelegde park betreden. Men vindt er veel vijvers, twintig(!) restaurants, speelgelegenheden voor kleine kinderen, speelgelegenheden voor grote kinderen (en voor grote mensen!), lunapark, souvenierwinkelletjes enz. Er komen niet alleen toeristen, ook de Denen gaan er zelf met de hele familie heen, als zij een dagje of een avondje uitgaan. Iedere woensdag- zaterdag- en zondagavond wordt groot vuurwerk afgestoken.

Nog één opmerking over Kopenhagen wil ik maken. De verkeersdiscipline is veel beter dan in ons land. Helemaal een feit dat men in bijna alle steden constateert. Zo heeft men bij voorbeeld voor voetgangers geen aparte rode en groene stoplichten. De verkeerslichten zijn namelijk zodanig aangebracht dat ook de voetgangers die goed kunnen zien. Alle Denen houden zich goed aan de voorschriften: bij een rood licht steekt niemand over, ook al passeert op dat moment geen verkeer.

In een artikel van een Nederlander over het buitenland moet iets gezegd worden over het eten. Laat ik beginnen met de zeer bekende Deense specialiteit smørbrød. Vertaald betekent dit gesmeerd brood en dat is het ook. Men kan kiezen uit wit, bruin, of donker tarwebrood (zouter dan ons brood). De belegging is zeer gevarieerd: eiergevaren, haring, garnalen, gebakken ui, gebraden kip, zalm, vlees, soorten, worst, slaatjes, enz. enz. Het zeer bekende Oskar Davidson restaurant biedt u 180 combinaties, die op een smalle, maar zeer lange spijlskaart staan. Voor een vreedelinge, die maar weinig van de Deense taal kent, is dit zeer lastig kiezen. Ik heb het mij zelf dan ook wat gemakkelijker gemaakt door naar een zelfbedieningswinkel te gaan en aan te wijzen wat mij lekker leek. Bij smørbrød wordt veelal melk gedronken, die in alle restaurants in 1/4 liter flessen te krijgen is. De Deense melk is volkomen wit van kleur, in tegenstelling tot wat men in Nederland van de meeste fabrieken ontvangt: een blauwachtige dunne vloeistof. Ik heb in de Deense kranten ook geen advertenties gezien die het gebruik van roomboter aanmoedigen. Er schijnt dus in Denemarken geen vetoverschot te zijn, of men heeft een goedkopere methode dan de zeer dure krantereclames om roomboter te slijfen.

Denemarken is ook bekend om zijn bier. De voornaamste merken zijn Tuborg of Carlsberg. Bier wordt veel bij de lunch gedronken, die ook voor ons weer iets bijzonders is. Bestelt men in een restaurant wat wij noemen een koffietafel, dan krijgt men vaak alleen boter en brood geserveerd. Men gaat dan zelf met zijn bord naar een grote tafel, waarop allerlei prachtig opgemaakte schotels staan met grote stukken gebraden vlees of vis en op een plank die erbij staat snijdt men af zoveel men lust. Houdt u niet van vlees of vis? Geen bezwaar: er staan ook prachtig opgemaakte slaatjes en zelfs een schaal met gekookte eieren onthoekt niet.

Zeer ruime keus en dus: eet smakelijk.